

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **15 listopada 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż (spr.) SSA Alicja Podczaska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **15 listopada 2012 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **J. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o emeryturę

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **19 czerwca 2012 r.** sygn. akt **IV U 593/12**

u c h y l a zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie.

Sygn. akt III AUa 813/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. decyzją z dnia 28 marca 2012 r. odmówił wnioskodawcy J. S. prawa do emerytury.

Za podstawę wydania decyzji tej treści organ rentowy podał, że wnioskodawca nie udowodnił wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Zakład nie uznał wnioskodawcy okresów zatrudnienia od 7.09.1971 r. do 13.12.1971 r., od 17.07.1972 r. do 30.06.1977 r., od 17.08.1978 r. do 31.12.1978 r. w K. Kamieniołomach Drogowych jako pracy w szczególnych warunkach wskazując, że wnioskodawca nie przedłożył świadectwa pracy

w szczególnych warunkach sporządzonego przez pracodawcę. Zakład nie uznał również okresów zatrudnienia od 25.01.1979 r. do 11.07.1986 r. oraz od 11.08.1986 r. do 24.01.1989 r. w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w P. jako pracy szczególnych warunkach, gdyż pracodawca nie sporządził świadectwa pracy o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach, a ponadto stwierdził, że w tych okresach wnioskodawca nie był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury i podniósł, że w okresie pracy w Zakładzie (...) K. Kamieniołomów Drogowych w W. pracował jako kierowca w obrębie wyrobiska, natomiast o pracy w warunkach szczególnych w Państwowym Gospodarstwie Rolnym na stanowisku magazyniera świadczy zakres jego obowiązków (praca przy środkach ochrony roślin, nawozach, czyszczeniu zbóż, prowadzenie mieszalni pasz), jak również dodatek za prace ze skazanymi w mieszalni pasz. Domagał się również uwzględnienia pracy w Kółku Rolniczym w M. w charakterze traktorzysty.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z tych samych przyczyn, które stanowiły podstawę wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie wyrokiem z dnia 19 czerwca 2012 roku w pkt I zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od daty złożenia wniosku, zaś w pkt II stwierdził brak odpowiedzialności organu rentowego.

Rozpoznając odwołanie Sąd ustalił, że wnioskodawca J. S. ur. (...) w dniu 1 kwietnia 1966 r. podjął pracę w Kółku Rolniczym w M. od 6 września 1971 r. jako traktorzysta i wykonywał traktorem prace polowe, a w zimie traktorzyści wykonywali usługi transportowe.

W okresach od dnia 7.09.1971 r. do 13.12.1971 r. i od 17.07.1972 r. do 30.06.1977 r. wnioskodawca pracował w K. Kamieniołomach Drogowych w K. – Kopalnia (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego w obrębie wyrobiska. Był to samochód Bielas o ładowności 35 ton.

Dalej Sąd ustalił, że w dniu 25 stycznia 1979 r. wnioskodawca podjął pracę w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w P., gdzie pracował do 11 lipca 1986 r. na stanowisku magazyniera w pełnym wymiarze czasu pracy. W 1986 r. wnioskodawca przeszedł na rentę i od tego czasu pracował w zmniejszonym wymiarze czasu pracy.

Wnioskodawca był jedynym magazynierem w PGR w P. i prowadził magazyn paliw, surowców, nawozów sztucznych, chemicznych, środków ochrony roślin, węgla, zbóż, pasz oraz wełny bowiem PGR w P. specjalizowało się w hodowli owiec.

J. S. prowadził również mieszalnię pasz w której zatrudnieni byli skazani. Wnioskodawca sprawował dozór na tymi skazanymi i otrzymywał dodatek specjalny.

W ocenie Sądu wnioskodawca wykazał co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach tj. w Kółku Rolniczym w M. na stanowisku kierowcy ciągnika w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – dział VIII, poz. 3), na którym pracował od dnia 1 kwietnia 1966 r. do dnia

6 września 1971 r. w K. Kamieniołomach Drogowych w K. – Kopalnia (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego (wskazanym w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – dział VIII, poz. 2), na którym pracował od dnia 07.09.1971 r. do 13.12.1971 r. i od 10.07.1972 r. do 30.06.1977 r. oraz od dnia 17.08.1978 r. do dnia 31.12.1978 r. oraz w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w P. na stanowisku magazyniera (wskazanym w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z

dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – dział IV, pkt 19 i 40), na którym pracował od dnia 25.01.1979 r. do dnia 11.07.1986 r. w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd uznał, że do dnia wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. do dnia 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca spełnił warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach zatem przysługuje mu prawo do świadczenia emerytalnego i dokonał zmiany zaskarżonej decyzji w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od daty złożenia wniosku.

W podstawie prawnej wskazał art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Nadto Sąd uznał, że ustalenia umożliwiające przyznanie J. S. prawa do emerytury możliwe były dopiero w postępowaniu sądowym i na zasadzie art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS stwierdził brak odpowiedzialności organu rentowego.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie z dnia 19 czerwca 2012 r. pozwany organ rentowy zaskarżył apelacją do Sądu II instancji w której zarzucił naruszenie prawa materialnego tj. art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 233 kpc tj. w szczególności błędne zastosowanie przytoczonych przepisów oraz przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, co doprowadziło w/w orzeczeniem do przyznania wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania wnioskodawcy, bądź o uchylenie spornego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W ocenie apelującego wydanie wyroku wyłącznie w oparciu o zeznania wnioskodawcy oraz dokumentację, zawartą w aktach ZUS nie zweryfikowane zeznaniami świadków czy też dowodami z akt osobowych czyni rozstrzygnięcie co najmniej przedwczesnym.

Organ rentowy zarzucił, że Sąd I instancji pominął fakt, że z zeznań samego wnioskodawcy wynika, że w okresie zimowym traktorzyści poza wykonywaniem usług transportowych zajmowali się również remontami maszyn, przy czym nie były to drobne bieżące naprawy lecz remonty generalne.

Według organu rentowego Sąd nie ustalił wymiaru w jakim wnioskodawca wykonywał inne prace niż praca kierowcy ciągnika, co wyklucza uwzględnienie w całości okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 1.04.1966 r. do 6.09.1971 r. w Kółku Rolniczym w M. do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Nadto organ rentowy zarzucił, że brak jest podstaw do uznania, że wnioskodawca będąc zatrudniony w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w P. w okresie od 25.01.1979 r. do 11.07.1986 r. wykonywał wyłącznie prace związane z przetwarzaniem, magazynowaniem, przepompowywaniem, przeładunkiem, transportem oraz dystrybucją ropy naftowej oraz jej produktów (wykaz A dział IV, poz. 19) czy też pracami magazynowymi surowców, półproduktów i wyrobów gotowych – pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych (wykaz A dział IV, poz. 40), gdyż do jego obowiązków należał całokształt prowadzonej gospodarki magazynowej.

Powyższe uzasadnia wnioski apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego organu rentowego jest nieuzasadniona i skutkuje uchYLENIEM zaskarżonego wyroku do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Warunkiem wydania rozstrzygnięcia zgodnego z rzeczywistym stanem rzeczy jest uprzednie wyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Postępowanie odwoławcze przed Sądem I instancji tego warunku nie spełnia.

W świetle przytoczonych zarzutów apelacji ocena Sądu I instancji, że wnioskodawca wykazał 15 lat pracy w szczególnych warunkach budzi wątpliwości.

Uzasadniony jest zarzut apelacji z którego wynika, że Sąd I instancji dokonał sprzecznej oceny dowodów z zebranych materiałach dowodowych skoro z zeznań wnioskodawcy wynika, że w okresie zimowym poza usługami transportowymi traktorzyści zajmowali się również remontami maszyn.

Sąd nie ustalił zatem kiedy wnioskodawca wykonywał prace traktorzysty w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy a w jakich okresach jej nie wykonywał co należałoby odnieść do okresu zimowego, a zatem należało dokładnie ustalić ten okres. Uwzględnienie całego okresu pracy wnioskodawcy w Kółku Rolniczym w M. w okresie od 1.04.1966 r. do 6.09.1971 r. budzi wątpliwości i wymaga jednoznacznych ustaleń.

Uzasadniony jest również zarzut apelacji, co do przedwczesności uwzględnienia wnioskodawcy pracy na stanowisku magazyniera w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w P. w okresie od 25.01.1979 r. do 11.07.1986 r. jako okresu wykonywania prac określonych w wykazie A dział IV poz. 19 oraz 40 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze skoro zarzut ten opiera się na tym, że wnioskodawca był jedynym magazynierem i wykonywał całokształt gospodarki magazynowej a nie tylko prace wymienione w wykazie A dział IV poz. 19, czy też w wykazie A dział IV poz. 40.

Z zeznań wnioskodawcy wynika, że w magazynie wykonywał różne prace łącznie z nadzorowaniem skazanych w mieszalni pasz. Zatem Sąd I instancji winien był ustalić w jakim wymiarze czasu były wykonywane prace które mogą być przyporządkowane do tych wymienionych w szczególnych warunkach, a jakie prace nie były wykonywane w szczególnych warunkach.

Sąd I instancji nie ustalił również dokładnie w jaki sposób była zorganizowana praca wnioskodawcy w PGR w P. w spornym okresie i czy można wyodrębnić prace wykonywane w szczególnych warunkach czy też do obowiązków wnioskodawcy należał całokształt prac magazynowych a zatem wykonywał też prace, które nie należą do wykonywanych w szczególnych warunkach.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełnione tylko wówczas gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W ponownym postępowaniu rzeczą Sądu I instancji będzie ponowne przeprowadzenie postępowania dowodowego przy uwzględnieniu powyższych wskazań, przy uwzględnieniu zasad wynikających z art. 229 i 232 kpc, celem ustalenia przez jaki faktycznie okres czasu pracy wnioskodawca wykonywał pracę w Kółku Rolniczym w M. w charakterze traktorzysty, a nadto czy w PGR w P. wykonywał wyłącznie pracę w szczególnych warunkach i przez jaki okres czasu.

Dopiero po przeprowadzeniu postępowania dowodowego we wskazanym kierunku możliwe będzie dokonanie przez Sąd I instancji prawidłowych ustaleń odnośnie wykonywania pracy przez wnioskodawcę przez co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymaganej do przyznania emerytury.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku stosownie do art. 386 § 4 kpc.